

СТ А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Даниела Милчова Фесчиян, УНСС, катедра „Счетоводство и анализ“, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“

- 1. Научна степен „доктор“, диплома № 26904 от 23.08.2000 г., протокол 16 № 10 от 20.06.2000 г. на Научна комисия на ВАК при МС на Р България.**
- 2. Научно звание (академична длъжност) „професор“ по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“, свидетелство 29 от 2014 г., протокол № ФС-11 от 15.12.2014 г. на Финансово-счетоводен факултет при УНСС.**

Относно: конкурс за **професор** по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (управленско счетоводство)“, научно направление 3.8 „Икономика“, научна област „3. Социални, стопански и правни науки“ в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Счетоводство и анализ“ при Финансово-счетоводен факултет на УНСС съгласно Решение на АС № 6 от 13.12.2023 г. (публ. ДВ. бр. 4 от 12.01.2024 г.). Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 624 / 11.03.2024 г. на Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

Кандидатът в конкурса - доц. д-р Теодора Йорданова Рупска е завършила ВИИ „Карл Маркс“, специалност „Счетоводство и контрол“ през 1991 г. Придобила е и втора специалист - „Теория и практика на специализирания превод – английски език“ и „Педагогика“ в УНСС. През 2006 е зачислена като свободен докторант по научна специалност 05.02.07. „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ към катедра „Счетоводство и анализ“ в УНСС. През 2009 г.

защитава дисертационен труд на тема „Теоретически и методологически проблеми при счетоводното интерпретиране на краткотрайните биологични активи“. 1995-2001 е била асистент и старши асистент във ВВТУ „Тодор Каблешков“ – гр. София, катедра „Икономика и счетоводство в транспорта“. От 2001 е постъпила в катедра „Счетоводство и анализ“ като асистент. До 2014 е заемала академичните длъжности асистент, старши асистент и главен асистент. През 2014 г. доц. д-р Теодора Рупска се е хабилитирала като доцент. През м. ноември 2023 г. доц. д-р Теодора Рупска е избрана за председател на Общото събрание на Финансово-счетоводен факултет при УНСС. Тя е член на Съюза на европейските счетоводители.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

За изпълнение на качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС, кандидатът доц. д-р Теодора Рупска е представила карта за тяхното изпълнение. Кандидатът активно участва в организираните от катедрата научни форуми, изследователски проекти, конференции, кръгли маси, тържества, чествания, годишнини и др. като ръководител и като член на програмните и организационните съвети, както и в работата на синдикалната организация на преподавателите в УНСС, като се стреми да утвърждава академичните свободи и да издига авторитета на академичната общност на УНСС.

В отношенията си с колегите и студентите доц. д-р Теодора Рупска е етична и толерантна. Допуска свободно изразяване на техните мнения. Максимално обективна е при оценяването на знанията. С благодарност приема изказани критични мнения и препоръки по време на обсъждане на нейните разработки. Активно участва в работата и подкрепя младите преподаватели към факултета.

За изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС, доц. д-р Теодора Рупска също е представила карта за тяхното изпълнение. При необходим минимум от 1070 точки, кандидатът отчита 1722 точки, като са изпълнени минималните изисквания по всяка от структурираните в отделни групи наукометрични показатели. От препис-извлечение на Протокол № 7 от 03.11.2023 г. на Съвета по хабилитация на УНС е видно, че, Съветът по хабилитация е установил, че кандидатурата на доц. д-р Теодора Рупска съответства на количествените и качествени изисквания, приети от Академичния съвет и е дал положително становище за потенциалния кандидат в конкурса.

След детайлна проверка на документите на кандидата и представените научни публикации както и справка за цитирания и осъществено редуциране на някои повтарящите се публикации и посочените цитирания преди хабилитирането на кандидата, изразявам становище, че *доц. д-р Теодора Рупска изпълнява изискванията и на чл. 29, ал. 1, т. 5 от ЗРАСБ за съответствие с минималните национални изисквания и определените допълнителни изисквания от УНСС за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС.*

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат поотделно

Преподавателската дейност на доц. д-р Теодора Рупска се характеризира с високо качество, компетентност и използване на съвременни иновативни методи. Прилага ефективни стратегии за подпомагане на студентите при изготвяне на разработки, магистърски тези и курсови работи посредством индивидуални консултации и колективно обсъждане на проблемите, възникнали в хода на разработването. Доц. д-р Теодора Рупска е всеотдайна при комуникацията си с обучаемите - предоставя на студентите допълнителни авторски материали, които подпомагат учебния процес и го правят по – интерактивен. Кандидатът в конкурса има повече от 22 години преподавателски стаж в УНСС. Водила е лекционни курсове и е разработила учебни програми по „Управленско счетоводство“, „Специализиран курс по управленско счетоводство“, „Магистърски семинар по финансов и бизнес анализ“

За участието си в конкурса, доц. д-р Теодора Рупска е представила три университетски учебника, в съавторство. Кандидатът се отнася съзнателно и самокритично към учебната работа. *Горепосочените качества на доц. Рупска са основание за изразяване на становище, че тя притежава достатъчна степен на подготвеност за заемане на академичната длъжност по конкурса.*

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

След осъществено редуциране на някои повтарящите се публикации от представените трудове от кандидатът в конкурса доц. д-р Теодора Рупска до участие в конкурса признавам един хабилитационен труд – монография, една статия, публикувана в научно издание, реферирани и индексирани от Web of Science, десет статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране, включени в Националния референтен списък на НАЦИД (публикации Д1, Д5, Д6, Д8, Д9, Д14, Д16,

Д17, Д18 и Д19 от Списъка на публикациите) и пет публикувани глави от колективни монографии (публикации В1, В2, В5, В6 и В7 от Списъка на публикациите).

Монографията на доц. д-р Теодора Рупска с наименование „Управленска счетоводна система в контекста на Теорията на ограниченията“ и е издаден през 2023 г. от Издателски комплекс на УНСС, ISBN 978-619-232-724-8). Трудът е в обем от 102 печатни страници, равни на 122 стандартни страници с 1800 знака на страница. Структуриран е в две части, съдържа увод, заключение и списък с 56 литературни източника.

В първата част на монографичния труд е представен преглед на теорията на ограниченията от гледна точка на нейното възникване, концептуална рамка, идентифициране и класификация. Във втората част авторът се фокусира върху дефиниране на необходимата и уместна счетоводна информация за осигуряване на приложението на теорията на ограниченията и се представят наименованите от автора „управленски счетоводни документи“ за нейното осигуряване.

В резултат на изследването доц. д-р Теодора Рупска обосновава тезата, че основното ограничение при определени предприятия трябва да се идентифицира на равнище на обособените центрове на отговорност, доказва приложимостта на системния подход при счетоводно-информационното осигуряване в контекста на приложение на теорията на ограниченията. Кандидатът представя авторов счетоводен модел за информационното осигуряване, с ясно идентифициране на проблема за приложението на принципа на текущото начисляване при изграждане на управленските счетоводни модели. Последното определям като значим принос в счетоводната теория!

Получените научни и научно-приложни резултати от изследователската дейност на доц. д-р Теодора Рупска, могат да бъдат систематизирани в следните направления:

- научно изследване на стратегическото управленско счетоводство;
- приложение на управленските счетоводни модели за изследване на различни обекти на счетоводството;
- представяне на конкретни предложения за оптимизиране на методологията на преподаване на дисциплината „Управленско счетоводство“ в средните и висшите училища;
- приложението на иновативни технологии в управленските счетоводни модели в условията на дигитализирана счетоводна система;

Считам че, научната продукция на доц. д-р Теодора Рупска съдържа научни или научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката, поради което изразявам становището, че са изпълнени изискванията на чл. 29, ал. 1, т. 4 от ЗРАСБ.

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Кандидатът в конкурса доц. д-р Теодора Рупска е представила Справка на оригиналните научни приноси, като е формулирана 14 приноса с научен и научно-приложен характер. От посочените от кандидата приноси редуцирам принос 3 поради лингвистичната му ориентация. Приноси с номера 8, 9, 10 са изведени от редуцирани повтарящи се публикации, поради което също ги редуцирам.

Следователно, от систематизираните от кандидата 14 приноса признавам 10 приноса, сред които като най-значими определям резултатите от приложението на управленските счетоводни модели за изследване на конкретен и специфичен обект на счетоводството (пчелните продукти) и за решаване на конкретен научно-приложен въпрос (отчитане при взаимосвързано производство), които са и приложно изследвани и емпирично потвърдени.

В научните изследвания на кандидата могат да се открият и други значими приноси, които не са отразени, но са свързаните с обогатяване на теорията, методологията и приложната насоченост в курсовете по „Управленско счетоводство“.

Изразявам становище, че признатите от мен приноси на доц. д-р Теодора Рупска са достатъчни за присъждането на академичната длъжност „професор“ в УНСС.

7. Критични бележки и препоръки

В бъдещата си научно-изследователска и учебно-преподавателска работа препоръчвам на доц. д-р Теодора Рупска да съхрани и умножи всеотдайността, отговорността и добронамереността, за съхраняването на постиженията на предците ни и тяхното предаване на следващите поколения.

8. Заключение

Доц. д-р Теодора Рупска е изпълнила всички изисквания посочени в чл. 29, ал. 1, т. 1 от ЗРАСБ. Тя е придобила образователната и научна степен „доктор“ по същата научна специалност, за която е обявен конкурса. Заемала академичната длъжност „доцент“ в УНСС не по-малко

от две академични години. Представила е публикуван монографичен труд, който не повтаря представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“ и други оригинални научноизследователски трудове и публикации. Доц. д-р Теодора Рупска е изпълнила минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, както и допълнителните изисквания на УНСС по чл. 2б, ал. 5 от същия закон.

Към дата на конкурса не съм установила доказано по законоустановения ред плагиатство или недостоверност на представените научни данни в научните трудове.

Гореизложеното ми дава основания да изразя становището, че доц. д-р Теодора Рупска отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС, поради което убедено ще гласувам „ЗА“ присъждането на академичната длъжност „професор“ в УНСС на доц. д-р Теодора Йорданова Рупска.

16.04.2024 г.

Подпис: .....

/ПРОФ. Д-Р ДАНИЕЛА ФЕСЧИЯН/

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

STATEMENT OF OPINION

From: Prof. Daniela Milchova Feschiyan, Ph. D., UNWE, Department of Accountancy and Analysis, Scientific Specialty "Accounting, Control, and Analysis of Economic Activity"

1. Academic degree "doctor", Diploma No. 26904 dated 23.08.2000, Protocol 16 No. 10 dated 20.06.2000 of the Scientific Commission at the Ministry of Education and Science of the Republic of Bulgaria.

2. Academic title "professor" in the scientific specialty "Accounting, Control, and Analysis of Economic Activity", Certificate No. 29 of 2014, Protocol No. FS-11 dated 15.12.2014 of the Financial Accounting Faculty at UNWE.

Subject: Competition for a **professor** in the Scientific Specialty "Accounting, Control, and Analysis of Economic Activity (Managerial Accounting)", Professional Field 3.8 "Economics", Scientific Area "3. Social, Economic, and Legal Sciences" at UNWE.

1. Information about the competition

The competition has been announced for the needs of the Department of Accounting and Analysis at the Financial and Accounting Faculty of UNWE according to Decision No. 6 of 13.12.2023 (published in the State Gazette No. 4 of 12.01.2024). I am participating in the composition of the scientific jury for the competition according to Order No. 624 / 11.03.2024 of the Rector of UNWE.

2. Brief information about the competition candidates

The candidate in the competition - Assoc. Prof. Teodora Yordanova Rroupska, Ph. D., graduated from the University of National and World Economy (UNWE) with a degree in Accounting and Control in 1991. She obtained a second specialty in "Theory and Practice of Specialized Translation – English Language" and "Pedagogy" at UNWE. In 2006, she was enrolled as a free doctoral student in the scientific specialty 05.02.07. "Accounting, Control, and Analysis of Economic Activity" at the Department of Accounting and Analysis at UNWE. In 2009, she defended a dissertation titled "Theoretical and Methodological Problems in Accounting Interpretation of Current Biological

Assets." From 1995 to 2001, she served as an assistant and senior assistant at the University of Transport "Todor Kableshkov" - Sofia, Department of Economics and Accounting in Transport. Since 2001, she has been employed at the Department of Accountancy and Analysis as an assistant. Until 2014, she held the academic positions of assistant, senior assistant, and chief assistant.

In 2014, Assoc. Prof. Teodora Rroupska, Ph.D., habilitated as an associate professor. In November 2023, Assoc. Prof. Teodora Rroupska, Ph.D., was elected as the chairperson of the General Assembly of the Finance and Accountancy Faculty at UNWE. She is a member of the Union of European Accountants.

3. Eligibility

To meet the qualitative requirements for the position of "professor" at UNWE, Assoc. Prof. Teodora Rroupska, Ph. D., has presented a plan for their fulfillment. The candidate actively participates in scientific forums organized by the department, research projects, conferences, round tables, celebrations, anniversaries, etc., both as a leader and as a member of program and organizational councils, as well as in the work of the faculty's teaching staff union, striving to uphold academic freedoms and enhance the authority of the academic community at UNWE.

In her interactions with colleagues and students, Assoc. Prof. Teodora Rroupska, Ph. D., is ethical and tolerant, allowing for the free expression of their opinions. She is maximally objective in assessing knowledge and gratefully accepts critical opinions and recommendations during discussions of her work. She actively participates in the work and supports young faculty members at the faculty.

To meet the quantitative requirements for the position of "professor" at UNWE, Assoc. Prof. Teodora Rroupska, Ph. D., has also presented a plan for their fulfillment. With a minimum requirement of 1070 points, the candidate has accumulated 1722 points, meeting the minimum requirements for each of the structured groups of scientific metric indicators. From an excerpt of Protocol No. 7 dated 03.11.2023 of the Habitation Council of UNWE, it is evident that the Habilitation Council has determined that the candidacy of Assoc. Prof. Teodora Rroupska, Ph. D., fulfillment meets the quantitative and qualitative requirements adopted by the Academic Council and has provided a positive opinion on the potential candidate in the competition.

After a detailed examination of the candidate's documents and the presented scientific publications, as well as a review of the citations and the reduction of some repetitive publications and citations before the candidate's habilitation, I express the opinion that *Assoc. Prof. Teodora Rroupska, Ph. D.*,

meets the requirements of Article 29, Paragraph 1, Item 5 of the Law on the Academic Staff in Higher Education for compliance with the minimum national requirements and the additional requirements set by UNWE for the position of "professor" at UNWE.

4. Assessment of the educational and lecturing activities of each candidate

Assoc. Prof. Teodora Rroupska's teaching activities are characterized by high quality, competence, and the use of modern innovative methods. She applies effective strategies to assist students in preparing projects, master's theses, and coursework through individual consultations and collective discussions of the problems that arise during development. Assoc. Prof. Teodora Rroupska, Ph. D., is dedicated to her communication with students, providing them with additional author materials that support the learning process and make it more interactive. The candidate in the competition has over 22 years of teaching experience at UNWE. She has taught lecture courses and developed educational programs on "Managerial Accounting," "Specialized Course in Managerial Accounting," and "Master Seminar in Financial and Business Analysis."

For her participation in the competition, Assoc. Prof. Teodora Rroupska, Ph. D., has presented three co-authored university textbooks. The candidate approaches her teaching work consciously and self-critically. *The qualities of Assoc. Prof. Rroupska, Ph. D., is grounds for the opinion that she possesses a sufficient level of readiness to occupy the academic position in the competition.*

5. General description of the research works/publications

After reducing some repetitive publications from the candidate's submitted works, Assoc. Prof. Teodora Rroupska, Ph. D., is credited with one habilitation work - a monograph, one article published in a scientifically refereed and indexed publication by the Web of Science, ten articles and reports published in non-refereed journals with scientific review, included in the National Reference List of NAAC (publications D1, D5, D6, D8, D9, D14, D16, ...).

Publications D17, D18, and D19 from the List of Publications), and five published chapters from collective monographs (publications B1, B2, B5, B6, and B7 from the List of Publications).

Assoc. Prof. Teodora Rroupska's monograph entitled "Managerial Accounting System in the Context of the Theory of Constraints" was published in 2023 by the Publishing Complex of UNWE, ISBN 978-619-232-724-8. The work consists of 102 printed pages, equivalent to 122 standard pages with 1800

characters per page. It is structured into two parts, containing an introduction, a conclusion, and a list of 56 literary sources.

The first part of the monographic work provides an overview of the theory of constraints from the perspective of its emergence, conceptual framework, identification, and classification. In the second part, the author focuses on defining the necessary and appropriate accounting information to support the application of the theory of constraints and presents the so-called "managerial accounting documents" for its provision.

As a result of the research, Assoc. Prof. Teodora Rouska, Ph. D., substantiates the thesis that the main constraint for certain enterprises should be identified at the level of responsibility centers, proving the applicability of the systemic approach in accounting information provision in the context of applying the theory of constraints. The candidate presents an author's accounting model for information provision, with a clear identification of the problem of applying the principle of current costing in the construction of managerial accounting models. The latter is defined as a significant contribution to accounting theory!

The scientific and applied results obtained from the research activities of Associate Professor Teodora Rouska, Ph. D., can be categorized into the following areas:

- Scientific investigation of strategic management accounting;
- Application of management accounting models for studying various objects of accounting;
- Presentation of specific proposals for optimizing the teaching methodology of the discipline "Management Accounting" in secondary and higher education institutions;
- Application of innovative technologies in management accounting models in the context of a digitized accounting system.

I believe that the academic output of Associate Professor Teodora Rouska, Ph. D., contains scientific or scientifically applied results that represent an original contribution to the field of science. Therefore, I express the opinion that the requirements of Article 29, paragraph 1, item 4 of the Law on Academic Staff in Higher Education Institutions are fulfilled.

6. Assessment of the scientific and scientific-applied contributions

Candidate Assoc. Prof. Teodora Rouska, Ph. D., has submitted a Statement of Original Scientific Contributions, comprising 14 contributions of a scientific and scientific-applied nature. From the contributions provided by the candidate, I reduced contribution 3 due to its linguistic orientation.

Contributions numbered 8, 9, and 10 are excluded due to repetitions in publications, thus they are also reduced.

Therefore, from the candidate's systematized 14 contributions, I recognize 10 contributions, among which I consider the results from the application of managerial accounting models to investigate a specific and unique object of accounting (bee products) and to address a specific scientific-applied question (accounting for interconnected production) as the most significant, which have also been empirically confirmed and practically applied.

Other significant contributions related to enriching the theory, methodology, and applied focus in the courses on "Managerial Accounting" may be found in the candidate's scientific research but are not reflected here.

I express the opinion that the contributions recognized by me for Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph. D., is sufficient for the award of the academic position of "professor" at UNWE.

7. Critical notes and recommendations

In her future scientific research and teaching work, I recommend to Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph. D., to maintain and multiply her dedication, responsibility, and goodwill for preserving the achievements of our predecessors and passing them on to the next generations.

8. Conclusion

Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph. D., has fulfilled all the requirements specified in Article 29, Paragraph 1, Item 1 of the Law on the Development of the Academic Staff. She has obtained the educational and scientific degree of "doctor" in the same scientific specialty for which the competition was announced. She has held the academic position of "associate professor" at UNWE for no less than two academic years ago, she has presented a published monographic work that does not repeat the works submitted for obtaining the educational and scientific degree of "doctor" and for holding the academic position of "associate professor," as well as other original research works and publications. Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph. D., has met the minimum national requirements under Article 2b, Paragraphs 2 and 3 of the Law on the Development of the Academic Staff, as well as the additional requirements of UNWE under Article 2b, Paragraph 5 of the same law. As of the date of the competition, I have not found evidence of plagiarism or unreliability of the scientific data presented in the research papers, according to the established legal procedure.

The above gives me grounds to express the opinion that Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph. D., meets the requirements for holding the academic

position of "professor" at UNWE. Therefore, I confidently vote "YES" for the award of the academic position "professor" at UNWE to Assoc. Prof. Teodora Yordanova Roupska, Ph. D.

16.04. 2024

Signature: .....
/Prof. Daniela Feschiyan, Ph. D./